

سطح سواد سلامت روانی مراقبان کودکان نیازمند مراقبت‌های خاص در مراکز آموزشی و توانبخشی شهر فسا

خدیدجه احمدزاده^{۸۴۸}، زیبا احمدزاده^{۸۴۹*}

چکیده

هدف: سواد سلامت روانی مهارت‌های شخصی، شناختی و اجتماعی است که توانایی افراد در دستیابی درک و استفاده از اطلاعات برای ارتقا و حفظ سلامت را تعیین می‌کند. آموزگاران منبع اصلی کمک‌های حرفه‌ای به کودکان نیازمند مراقبت خاص هستند و در اصل به نوعی مراقبان این کودکان محسوب می‌شوند، پژوهش حاضر با هدف تعیین سطح سواد سلامت روانی این آموزگاران در شهر فسا انجام شده است.

روش: جامعه این پژوهش توصیفی پیمایشی شامل 68 نفر از آموزگاران شاغل در مراکز آموزشی و توانبخشی شهر فسا است که به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات مقیاس سواد سلامت روانی در مقیاس پنج‌گزینه‌ای لیکرت دارای 5 مولفه و 39 گویه بود. نمره این مقیاس براساس دامنه صفر تا صد به چهار منطقه مساوی تقسیم شد. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS20 تجزیه تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سواد سلامت روانی مراقبان 70/2 بود که در حیطه خوب قرار داشت. میانگین امتیاز سواد سلامت روانی با سن، تحصیلات، سابقه شغلی، علاقه به شغل و افزایش ساعات مطالعه متون تخصصی مرتبط با شغل تفاوت معنی‌داری را نشان داد. همچنین حیطه باور به حقوق دارای بیشترین امتیاز و رفتارهای انتقادی دارای کمترین امتیاز بود.

848 . دانشجوی دکتری

849 . دانشجوی کارشناسی ارشد

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که سطح سواد سلامت روانی همه مراقبان در حد مطلوب قرار ندارد. با برگزاری دوره‌های تخصصی و علاقمند کردن این مراقبان به مطالعه متون تخصصی مرتبط و نیز با بکارگیری افرادی با تحصیلات بالاتر و واقعا علاقمند به شغل خود، می‌توان در جهت ارتقای سطح سواد سلامت روانی این مراقبان تلاش کرد.

واژه‌های کلیدی: سواد سلامت روانی، کودکان نیازمند مراقبت خاص، مراقبان، فسا

مقدمه

در سال‌های اخیر، شیوه انتقال خدمات و مراقبت‌های بهداشتی تغییر کرده است. یکی از مهم‌ترین این تغییرات تاکید بر نقش مشارکتی دریافت‌کنندگان این خدمات است. توسعه علم پزشکی و تکنولوژی اطلاعاتی و به همان اندازه ماهیت بلندمدت و مزمن بسیاری از بیماری‌ها (فشار خون، آسم، دیابت و مانند آن) باعث شده است که متخصصان حرفه سلامت تلاش کنند تا توانایی دریافت‌کنندگان خدمات بهداشتی را افزایش داده تا آن‌ها را درباره شرایط سلامتی خود آگاه کرده و آموزش دهند (Nutbeam, 2000). هسته این مفهوم، سواد سلامت است. بدین صورت تعریف می‌شود: ظرفیت افراد برای یافتن، پردازش و درک اطلاعات و خدمات بهداشتی پایه مورد نیاز برای تصمیم‌گیری‌های مناسب بهداشتی است (Ratzan, 2001).

در راستای توسعه مفهوم سواد سلامت و در پی شیوع اختلالات روانی و تاثیر آن روی جامعه، مفهوم سواد سلامت روانی مطرح شد و به دنبال آن توافق کلی برای مشارکت دریافت‌کنندگان خدمات و مراقبت‌های بهداشت روانی، در تصمیم‌گیری درباره مراقبت‌های بهداشتی به وجود آمد، هرچند این مسأله برای افرادی که اطلاعات سلامت را به طور کارآمد نمی‌فهمند، یک مشکل محسوب می‌شود (Davis et al., 2008; Sanders, Thompson, & Wilkinson, 2007). سواد سلامت روانی به عنوان مهارت‌های شخصی، شناختی و اجتماعی تعریف می‌شود که توانایی افراد در در دست‌یابی، درک و استفاده از اطلاعات برای ارتقا و حفظ سلامت را تعیین می‌کند و دارای مولفه‌های زیر است: